

Başvuru Numarası : 2025/2392
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.06.2026/259
Karar Numarası : 2026/691
Başvuran : ...
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : Meta Platforms İstanbul Bilişim Hizmetleri Limited Şirketi
Muhatap Vekili : -
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın Instagram adlı sosyal medya platformunda yayınladığı Filistin'i destekleyici paylaşımlarının kaldırılması ve bu tür paylaşımlara erişimin kısıtlanması suretiyle ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran başvuru dilekçesinde özetle:

- a. Instagram adlı sosyal medya platformunda Filistin'i destekleyici paylaşımların sistematik biçimde kaldırıldığını, ayrıca gölgeleme (shadow banning) uygulanmak suretiyle bu tür paylaşımlara erişimin azaltıldığını,
- b. Herhangi bir kural ihlali içermeyen ve yalnızca soykırıma maruz kalan Filistin'i desteklemeyi amaçlayan ... ile ...tarihli paylaşımlarının platformdan kaldırıldığını ve ... tarihine kadar canlı yayın yapmasının yasaklandığını,
- c. Hukuka aykırı şekilde getirilen bu yasaklara ... tarihinde itirazda bulunduğunu, ... tarihli paylaşımının ... tarihinde değerlendirildiğini ancak ihlalin ortadan kaldırılmadığını,
- ç. ... tarihli paylaşımı için yaptığı itiraz başvurusunun ise değerlendirilmediğini ve ihlalin devam ettiğini, iddia etmekte;
- d. Ayrımcılık yasağı ile ifade hürriyetinin ihlaline sebebiyet veren muhatap Şirkete idari yaptırım

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

uygulanmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Meta Platforms İstanbul Bilişim Hizmetleri Limited Şirketi tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. Başvuru dilekçesinde ileri sürülen iddiaların kesin olarak reddedildiği, Filistin'i destekleyen gönderilerin kaldırılmasını veya bu tür gönderilere erişimin kısıtlanmasını gerektiren herhangi bir Meta ilkesi bulunmadığı; ayrıca, içeriklerin yalnızca Filistin ile ilgili olmaları sebebiyle Instagram'dan kaldırılmalarını ya da erişimlerinin kısıtlanmasını öngören bir ilkenin de mevcut olmadığı,

b. Nitekim, Instagram'da "Filistin" kelimesi basit ve hızlı bir şekilde araştırıldığında bunun açıkça ortaya çıkacağı; benzer şekilde, başvuranın hesabının incelenmesi hâlinde Filistin ile ilgili başka içeriklerin mevcut olduğunun görülebileceği,

c. Öte yandan, Meta'nın yalnızca bir gönderinin Meta ilkelerini ihlal ettiğini tespit etmesi durumunda ya da yasal sebeplerin gerektirmesi hâlinde o içeriği kaldırdığı veya hesap kısıtlamaları uyguladığı,

ç. Meta'nın, Topluluk Standartları da dahil olmak üzere, Facebook ve Instagram'da nelere izin verilip verilmediğini belirleyen kapsamlı ilkelerinin bulunduğu; bu standartların dünya genelindeki tüm içerikler için geçerli olduğu ve hem ifade özgürlüğünü hem de kişisel güvenliği koruma çalışmalarının ayrılmaz bir parçasını oluşturduğu,

d. Söz konusu standartların, kullanıcılardan alınan geri bildirimler ile teknoloji, kamu güvenliği ve insan hakları gibi alanlardaki uzmanların tavsiyelerine dayandığı; herkesin görüşünün dikkate alındığından emin olmak için, özellikle göz ardı edilebilecek veya dışlanabilecek kişi ve toplulukların sahip olduğu farklı görüş ve inançları kapsayan standartlar oluşturulmasına büyük özen gösterildiği,

e. Instagram'da yayınlanan bir içeriğin Meta ilkelerinden herhangi birine aykırılık teşkil etmesi durumunda, Meta'nın bu içeriği kaldırabileceği; Meta Şeffaflık Merkezi'nde ise aykırı içeriklerin nasıl tespit edildiği, bu içeriklere hangi işlemlerin uygulandığı ve yerel mevzuata uygun olarak içeriklerin nasıl sınırlandırıldığına dair detaylı açıklamalara yer verildiği,

f. Meta'nın, Meta ilkelerini ihlal eden içerikleri tespit etmek ve kaldırmak amacıyla otomatik araçlar ile insan incelemesini bir arada kullandığı; ihlal teşkil eden içerikleri bunlardan haberdar olması halinde Facebook ve Instagram platformlarından kaldırdığı; bu işlemlerin büyük oranda teknolojinin Meta ilkelerine aykırı olabilecek içerikleri saptaması, kısıtlaması ve kaldırması yoluyla otomatik olarak gerçekleştiği; nitekim Meta'nın otomatik araçlarının çoğu ihlal kategorisinde hakkında işlem tesis edilen içeriklerin %90'ından fazlasını herhangi bir kullanıcı bildirimi olmaksızın tespit ettiği,

g. Teknolojinin aynı içeriği tekrar tekrar tespit edip kaldırabildiği; ancak bir makinenin kelime seçimlerindeki nüansları veya küçük farklılıkların bağlamı nasıl değiştirebileceğini anlamasını sağlamanın büyük bir zorluk olduğu, insan muhakemesiyle kolayca ayırt edilebilen bu unsurların teknoloji tarafından analiz edilmesinin ciddi bir güçlük teşkil ettiği ve bu süreçte her iki tarafa yönelmenin de kendine özgü riskler barındırdığı,

ğ. Teknolojinin aşırı agresif olması durumunda ihlal teşkil etmeyen milyonlarca gönderiyi kaldırabileceği; bu nedenle, teknoloji bir şeyi gözden kaçırdığında veya daha fazla girdiye ihtiyaç duyduğunda, ilkelerin uygulanması noktasında dünyanın dört bir yanındaki binlerce değerlendirme görevlisinden yardım alındığı; söz konusu görevlilerin ise, kararların mümkün olduğunca tutarlı olmasını ve kullanıcıların eşit ve tarafsız şekilde

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

muamele görmesini sağlayan kapsamlı yönergeler vasıtasıyla bu standartları uyguladığı,

h. Başvuranın ... ve ... tarihli gönderilerinin kaldırılması ile hesabındaki canlı yayın özelliğinin kısıtlanmasına ilişkin iddialarının incelendiği, yapılan inceleme neticesinde söz konusu içeriklerin Instagram Topluluk Standartları'nı ihlal ettiği iddiasıyla sehven kaldırıldığı tespit edildiği; bu kaldırma işleminin başvuranın hesabına bir uyarı olarak yansıdığı ve buna bağlı olarak da canlı yayın özelliğinin kullanımının kısıtlandığı,

ı. Meta'nın, Kurumumuzun bilgi talebini müteakip söz konusu durumdan haberdar olduğu, zira başvuran tarafından içerik kaldırma işlemlerine karşı yapılmış herhangi bir itiraz kaydının bulunmadığı, bu bildirim üzerine yapılan inceleme sonucunda başvuruda belirtilen içeriklerin Meta ilkelerini ihlal etmediğinin tespit edildiği; bu kapsamda kaldırılan içeriklerin geri yüklendiği ve başvuranın canlı yayın yapma özelliğindeki kısıtlamanın kaldırılarak erişiminin yeniden sağlandığı,

belirtilmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. Instagram hesabı üzerindeki sansür uygulamalarının halihazırda devam ettiği, özellikle canlı yayın yapma yasağının henüz kaldırılmadığı, şikâyet konu paylaşımların yeniden yüklenmesinin mağduriyeti gidermediği ve herhangi bir hukuki yarar sağlamadığı,

b. Söz konusu içerik kaldırma ve gölgeleme uygulamalarının münferit bir teknik hata olmadığı, Türkiye genelinde Filistinli sivillere ve Gazze'de yaşanan olaylara ilişkin insani ve vicdani içerikli paylaşımlara yönelik sistematik bir kısıtlama politikası yürütüldüğü,

c. Sosyal medya platformları tarafından kullanılan algoritmaların ifade özgürlüğünü zedeleyecek şekilde taraflı yapılandırıldığı,

iddia edilmekte;

ç. Söz konusu uygulamaların sonlandırılmasına yönelik politika geliştirilmesi ile yaptırım mekanizmalarının güçlendirilmesi talep edilmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

A. Ulusal Hukuk

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın başlangıç bölümünün altıncı paragrafında; *"Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu"* hüküm altına alınmıştır.

6. Anayasa'nın *"Kanun önünde eşitlik"* başlıklı 10'uncu maddesinin birinci fıkrasında *"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir."* hükmü yer almaktadır.

7. Anayasa'nın *"Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması"* başlıklı 13'üncü maddesi; *"Temel hak ve*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz." hükmünü içermektedir.

a. İfade Özgürlüğü ile İlgili Mevzuat

8. Anayasa'nın "*Düşünce ve kanaat hürriyeti*" başlıklı 25'inci maddesine göre "*Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir. Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz."*

9. Anayasa'nın "*Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti*" başlıklı 26'ncı maddesi; "*Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.*

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir." hükmünü ihtiva etmektedir.

10. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin korunması*" başlıklı 40'ıncı maddesinin birinci fıkrası:

"Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlal edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkanının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir." hükmünü içermektedir.

b. Ayrımcılık Yasağı ile İlgili Mevzuat

11. 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Tanımlar*" başlıklı 2'nci maddesinin (d) bendine göre; "*Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi*" ifade eder.

12. 6701 sayılı Kanun'un "*Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı*" başlıklı 3'üncü maddesi ise; "*Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu,*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür." hükmünü ihtiva etmektedir.

13. 6701 sayılı Kanun'un "Ayrımcılık türleri" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında; "Bu Kanun kapsamına giren ayrımcılık türleri şunlardır: a) Ayrı tutma. b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama. c) Çoklu ayrımcılık. ç) Doğrudan ayrımcılık. d) Dolaylı ayrımcılık. e) İşyerinde yıldırma. f) Makul düzenleme yapmama. g) Taciz. ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık." düzenlemesi bulunmaktadır.

14. Mezkûr Kanun'un "Ayrımcılık yasağının kapsamı" başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; "Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar." hükmü bulunmaktadır.

15. Mezkûr Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde; Kurum'un "ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

16. Mezkûr Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; "Ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir." hükmü yer almaktadır.

B. Uluslararası Hukuk

a. İfade Özgürlüğü ile İlgili Mevzuat

17. Birleşmiş Milletler (BM) Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 19'uncu maddesi:

"1. Herkes, kimsenin müdahalesi olmaksızın istediği düşünceye sahip olma hakkına sahiptir.

2. Herkes, düşüncelerini açıklama hakkına sahiptir; bu hak, herkesin, ülkesel sınırlara bağlı olmaksızın her çeşit bilgiyi ve fikri, sözlü, yazılı ya da basılı biçimde, sanat eserleri biçiminde ya da kendi seçeceği herhangi bir başka biçimde araştırma, edinme ve iletme özgürlüğünü de içerir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

3. Bu maddenin 2. fıkrasında öngörülen hakların kullanılması, özel bazı görev ve sorumlulukları da beraberinde getirir. Dolayısıyla, bunlara bazı sınırlamalar da konulabilir; ancak, bu sınırlamaların yasalarda öngörülmüş olması ve;

(a) Başkalarının haklarına ve şöhretine saygı bakımından ve;

(b) Ulusal güvenliğin, kamu düzeninin ya da kamu sağlığı ve genel ahlakın korunması bakımlarından gerekli olması zorunlu olmalıdır." düzenlemesini içermektedir.

18. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AIHS) / (Sözleşme) ifade özgürlüğünü güvence altına alan 10'uncu maddesi:

"1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve de verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir.

2. Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir." şeklinde hüküm altına alınmıştır.

19. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin İnternet Özgürlüğü Konusunda Üye Devletlere Yönelik CM/Rec(2016)5 sayılı Tavsiye Kararı'nın eki olan "İnternet Özgürlüğüne İlişkin Göstergeler" belgesinin "Bilgi ve Fikir Edinme, Alma ve Yayma Özgürlüğü" başlığı altındaki 2.2'nci bölümünde; "Devlet yetkilileri veya devlet dışı aktörler tarafından bir internet platformunun tamamına (sosyal medya, sosyal ağlar, bloglar veya başka herhangi bir web sitesi) ya da bilgi ve iletişim teknolojileri araçlarına (anlık mesajlaşma veya diğer uygulamalar) erişimi engellemek veya başka şekilde kısıtlamak için alınan her türlü önlem veya Devlet makamlarının bu tür eylemleri gerçekleştirmeye yönelik herhangi bir talebi, kısıtlamaların yasallığı, meşruiyeti ve orantılılığına ilişkin Sözleşme'nin 10. maddesinin koşullarına uygun olur. Devlet yetkilileri veya devlet dışı aktörler tarafından İnternet içeriğini engellemek, filtrelemek veya kaldırmak için alınan herhangi bir önlem veya Devlet yetkilileri tarafından bu tür eylemleri gerçekleştirme talebi, kısıtlamaların yasallığı, meşruiyeti ve orantılılığına ilişkin Sözleşme'nin 10. maddesinin koşullarına uygun olur."

20. Aynı Tavsiye Kararı'nın "Müdahalenin Yasallığı, Meşruluğu ve Orantılılığı" başlığı altındaki 2.4'üncü bölümünde; "İnternette ifade özgürlüğü hakkının herhangi bir şekilde kısıtlanması, Sözleşme'nin 10. maddesinin gereklilikleri ile uyumlu olur, yani; bireylerin davranışlarını düzenlemelerine imkân verecek ölçüde erişilebilir, açık, net ve yeterli kesinlikte bir kanunla öngörülmüştür. Kanun, yetkinin kötüye kullanılmasını önlemek için kısıtlamanın kapsamı üzerinde sıkı denetim ve etkili adli inceleme sağlar. Kanun, kısıtlamaların uygulanması ve bu takdir yetkisinin kullanılma şekli ile ilgili olarak kamu makamlarına tanınan takdir yetkisinin kapsamını yeterli açıklıkta belirtir; Sözleşme'nin 10. maddesinde

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ayrıntılı olarak sıralandığı gibi meşru bir amaç güder; demokratik bir toplumda gerekli ve ulaşılacak istenilen meşru amaçla orantılıdır. Bir mahkeme veya adli incelemeye tabi olan bağımsız bir idari organ tarafından alınan bir karara dayanarak uygulanan kısıtlama için acil bir sosyal ihtiyaç vardır. Karar, olaya odaklanmış ve özgülenmiş olmalıdır. Karar ayrıca, kısıtlamanın etkililiğinin ve aşırı engellemenin risklerinin bir değerlendirmesine dayanmalıdır. Bu değerlendirme, kısıtlamanın İnternet içeriğine veya belirli içerik türlerine erişimin orantısız bir şekilde yasaklanmasına yol açıp açmayacağını ve belirtilen meşru amaca ulaşmak için mevcut en az kısıtlayıcı araç olup olmadığını belirlemelidir." denilmektedir.

b. Ayrımcılık Yasası ile İlgili Mevzuat

21. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 2'nci maddesinde; "*Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayrım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.*" hükmü yer almaktadır.

22. BM Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 26'ncı maddesine göre; *"Herkes yasalar önünde eşittir ve hiçbir ayırım gözetilmeksizin yasalarca eşit derecede korunur. Bu bakımdan, yasalar her türlü ayrımı yasaklayacak ve ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal ya da başka fikir, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer statüler gibi, her bağlamda ayrımcılığa karşı eşit ve etkili korumayı temin edecektir."*

23. AİHS'in "*Ayrımcılık Yasası*" başlıklı 14'üncü maddesine göre de; "*Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, servet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır.*"

IV. DEĞERLENDİRMELER

1. KABUL EDİLEBİLİRLİK YÖNÜNDEN

24. Dosya kapsamında yer alan başvuru dilekçesi ile eklerinin incelenmesinden; başvuranın, Kuruma başvurmadan önce 6701 sayılı Kanun'a aykırı olduğunu iddia ettiği uygulamanın düzeltilmesi amacıyla Instagram adlı sosyal medya platformu üzerinden yeniden inceleme talebinde bulunarak itiraz ettiği anlaşılmıştır. Bu kapsamda, ... tarihli paylaşımın ... tarihinde değerlendirildiği ve ... tarihinde başvuranın hesabına söz konusu paylaşımın Topluluk Standartlarına aykırı olduğu gerekçesiyle kaldırıldığına ilişkin bildirimin iletildiği; ayrıca ... tarihli paylaşıma yönelik itirazın da incelemeye alındığı, ancak başvuranın taleplerinin karşılanmadığı anlaşılmıştır. Bu itibarla, 6701 sayılı Kanun'da öngörülen ilgili tarafa başvuru şartının yerine getirildiği kanaatine varılarak başvuranın felsefi ve siyasi görüş temelinde ayrımcılığa maruz kaldığına ilişkin iddialarının esaslanıncelenebilir nitelikte olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

2. ESAS YÖNÜNDEN

2.1. İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ YÖNÜNDEN

Genel Olarak İfade Özgürlüğü

25. AİHS'in 10'uncu maddesi, demokratik bir toplumun varlığı ve gelişimi için temel bir unsur olan ifade özgürlüğünü güvence altına almaktadır. Maddenin birinci fıkrası, herkesin görüş sahibi olma ile bilgi ve fikir alma ve verme özgürlüklerini koruma altına almakta; ikinci fıkrası ise bu hakka yönelik müdahalelerin sınırlarını ve meşruiyet koşullarını düzenlemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatlarında ifade özgürlüğü; yalnızca demokratik bir toplumun temel dayanaklarından birini değil, aynı zamanda toplumun ilerlemesi ve bireyin gelişmesi için gerekli koşullardan birini oluşturmaktadır. Anayasa Mahkemesine (AYM) göre de ifade özgürlüğü; sadece düşünce ve kanaate sahip olma özgürlüğünü değil, aynı zamanda sahip olunan düşünce ve kanaati açıklama ve yayma, buna bağlı olarak haber veya görüş alma ve verme özgürlüklerini de kapsamaktadır. Bu çerçevede ifade özgürlüğü; bireylerin serbestçe haber ve bilgilere, başkalarının fikirlerine ulaşabilmesi, edindiği düşünce ve kanaatlerden dolayı kınanamaması ve bunları tek başına veya başkalarıyla birlikte çeşitli yollarla serbestçe ifade edebilmesi, anlatabilmesi, savunabilmesi, başkalarına aktarabilmesi ve yayabilmesi anlamına gelmektedir. (AYM, *Emin Aydın*, B. No: 2013/2602, 2014, para. 40). Nitekim fikir sahibi olma özgürlüğü, ifade özgürlüğünün etkin şekilde kullanılmasının ön koşullarından birini teşkil etmektedir.

26. AİHM, Ahmet Yıldırım/Türkiye kararında internetin, devasa miktardaki bilgiyi saklama ve yayma kapasitesi sayesinde halkın haberlere erişimini kolaylaştırdığını ve ifade özgürlüğünün kullanılmasında günümüzde önemli bir araç haline geldiğini vurgulamaktadır (AİHM, *Ahmet Yıldırım/Türkiye*, B. No: 3111/10, 2012, para. 48). Mahkeme, ifade özgürlüğünün yalnızca geleneksel iletişim araçlarıyla sınırlı olmadığına; bilginin yayılması ve kamusal tartışmaya erişim bakımından internetin önemli bir işlev gördüğüne işaret etmektedir. Bu çerçevede, özellikle günümüzde sosyal medya platformlarının kamusal tartışmaların yürütüldüğü başlıca mecralar hâline geldiği dikkate alındığında, bu alanlarda gerçekleştirilen müdahalelerin ifade özgürlüğü üzerindeki etkisinin daha sıkı bir incelemeye tabi tutulması gerektiği değerlendirilmektedir.

27. AİHM içtihatlarında ifade özgürlüğüne yönelik müdahalelerin, belirli koşullar altında Sözleşme'nin 10'uncu maddesiyle bağdaşmayabileceği kabul edilmektedir. Bununla birlikte, Sözleşme'nin 10'uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca ifade özgürlüğünün sınırlamalara tabi olabileceği, ancak bu sınırlamaların dar yorumlanması ve müdahalenin gerekliliğinin ikna edici biçimde ortaya konulması gerektiği belirtilmektedir (AİHM, *Association Ekin/Fransa*, B. No: 39288/98, 2001, para. 56). Öte yandan, Mahkeme kararlarında vurgulandığı üzere; ifade özgürlüğü, 10'uncu maddenin ikinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, yalnızca olumlu karşılanan veya zararsız görülen bilgi ve fikirler için değil; aynı zamanda devleti ya da nüfusun herhangi bir kesimini rahatsız eden, sarsan veya huzursuz eden ifadeler için de geçerlidir. Mahkeme'ye göre çoğulculuk, hoşgörü ve açık fikirlilik demokratik toplumun temel unsurları olup bu unsurlar olmaksızın demokratik bir toplumdan söz edilemez. Bu doğrultuda,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ifade özgürlüğüne yönelik her türlü müdahalenin Sözleşme'nin 10'uncu maddesinin ikinci fıkrası uyarınca demokratik bir toplumun gereklerine uygun ve güdülen meşru amaçla orantılı olması gerekmektedir (AİHM, *Handyside/Birleşik Krallık*, B. No: 5493/72, 1976, para. 49).

Üç "Ölçüt": Müdahalenin Hukuka Uygunluğu, Meşruluğu ve Demokratik Bir Toplumda Gerekliliği

28. Günümüzde sosyal medya platformlarının bireylerin düşünce ve kanaatlerini açıklayabildiği başlıca mecralar hâline geldiği ve bu yönüyle kamusal tartışma alanına benzer bir işlev gördüğü kabul edilmektedir. Bu kapsamda, her ne kadar başvuruya konu müdahale doğrudan bir kamu makamı tarafından gerçekleştirilmemiş olsa da, ifade özgürlüğünün etkili şekilde korunması bakımından devletin pozitif yükümlülükleri çerçevesinde, kamuya açık hizmet sunan ve geniş kitlelere erişim imkânı sağlayan özel hukuk tüzel kişilerinin faaliyetlerinin bu özgürlük üzerindeki etkilerinin de dikkate alınması gerekmektedir. Bu nedenle somut olayın Sözleşme'nin 10'uncu maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

Müdahalenin Hukuka Uygunluğu Ölçütü

29. AİHM içtihadında ifade özgürlüğüne yönelik müdahalelerin değerlendirilmesinde üçlü bir test uygulanmaktadır. Mahkeme, öncelikle müdahalenin "*yasayla öngörülmüş olup olmadığı*" hususunun belirlenmesine önem vermektedir. Her ne kadar Mahkeme tarafından aranan bu şart iç hukukta "*kanun*" olarak tanımlanmışsa da Mahkeme, kural koyma ve disiplinle ilgili yetkilerin kullanıldığı idari organlarca veya meslek örgütlerince kabul edilmiş kuralların da bu kapsamda değerlendirilebileceğini belirtmiştir (AİHM, *Barthold/Almanya*, B. No: 8734/79, 1985, para. 46). Bu çerçevede, somut olayda platform kurallarının müdahalenin dayanağı olarak dikkate alınabileceği, ancak bu kuralların yasayla öngörülmüş olma ölçütünü karşılayıp karşılamadığının ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

30. Mahkeme, bir normun yasayla öngörülmüş sayılabilmesi için erişilebilirlik ve öngörülebilirlik kriterlerinin sağlanması gerektiğini kabul etmektedir. Buna göre bireylerin, belirli bir davranışın hangi koşullarda müdahaleye konu olabileceğini makul ölçüde öngörebilmesi gerekir. Ahmet Yıldırım/Türkiye kararında Mahkeme, internet erişimine ilişkin müdahalenin dayandığı hukuki çerçevenin yeterince açık ve öngörülebilir olmamasının, müdahalenin yasayla öngörülmüş olma şartını zedelediğini belirtmiştir (AİHM, *Ahmet Yıldırım/Türkiye*, para. 59-66). Mahkeme, söz konusu belirsizliğin uygulayıcı makamlara geniş bir takdir alanı bıraktığını ve bu durumun keyfi müdahale riskini artırdığını da belirtmiştir. Delfi AS/Estonya kararında ise Mahkeme, internet ortamında üçüncü kişilerce oluşturulan içeriklere ilişkin sorumluluk rejiminin ifade özgürlüğü ile diğer menfaatler arasında adil dengeyi sağlayacak şekilde yeterli hukuki güvenceler içermesi gerektiğini vurgulamıştır (AİHM, *Delfi AS/Estonya*, B. No: 64569/09, 2015, para. 147-152)

31. Mahkeme, yasallık şartının yalnızca normun varlığı ve erişilebilirliği ile sınırlı olmadığını; aynı zamanda uygulamada keyfi müdahaleyi önleyecek hukuki güvencelerin varlığını da zorunlu kıldığını kabul etmektedir. Bu

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

doğrultuda, müdahalenin dayanağını oluşturan kuralların, uygulayıcı makamlara sınırsız bir takdir yetkisi tanımaması ve bireyler açısından öngörülebilir olması gerekmektedir. Nitekim Mahkeme, Editorial Board of Pravoye Delo and Shtetel/Ukrayna (B. No: 33014/05, 2011, para. 64-66) kararında da, iç hukuk düzenlemelerinin bireylerin hangi koşullarda sorumluluk altına gireceğini makul ölçüde öngörebileceği açıklıkta olması gerektiğini vurgulamış; bu tür güvencelerin bulunmamasının hukuki güvenlik ilkesini zedeleyebileceğini değerlendirmiştir.

32. Somut olayda, başvuranın sosyal medya platformunda yaptığı paylaşımların kaldırılması ve hesabına belirli kısıtlamalar uygulanması suretiyle ifade özgürlüğüne müdahale edildiği anlaşılmaktadır. Bu müdahalenin yasayla öngörülmüş olma şartını karşılayıp karşılamadığının değerlendirilmesinde, müdahalenin dayanağını oluşturan kuralların erişilebilir, açık ve öngörülebilir olup olmadığı ile bu kuralların uygulanmasında keyfiliğe karşı yeterli güvencelerin bulunup bulunmadığının incelenmesi gerekmektedir. Muhatap tarafından sunulan yazılı görüşte, söz konusu işlemlerin platformun Topluluk Standartları uyarınca gerçekleştirildiği belirtilmiş ise de, başvuruya konu içeriklerin sonradan sehven kaldırıldığı ve ilgili kuralları ihlal etmediğinin tespit edilerek yeniden erişime açıldığı ifade edilmiştir. Muhatabın savunmasında, içeriklerin hangi spesifik topluluk kuralını ihlal ettiği somut şekilde ortaya konulamamış; aksine müdahalenin bir hata neticesinde gerçekleştiği kabul edilmiştir. Bu durum, içeriklerin kaldırılmasına dayanak teşkil eden kuralların somut olay bakımından öngörülebilir şekilde uygulanmadığını ve uygulamada keyfi sonuçlar doğurmaya elverişli bir mekanizmanın bulunduğunu göstermektedir. Bu çerçevede, başvuranın hangi içeriklerinin hangi gerekçelerle kaldırılabilirliğini makul ölçüde öngörebilmesini sağlayacak yeterli açıklık ve kesinliğin somut olay bakımından ortaya konulamadığı, ayrıca müdahale sürecinin keyfi uygulamalara karşı yeterli güvenceleri içerdiğinin de temellendirilemediği değerlendirilmiştir. Dolayısıyla, başvuranın paylaşımlarına yönelik gerçekleştirilen kısıtlamaların, yeterli açıklık ve öngörülebilirlikten yoksun olduğu ve uygulamada keyfi müdahaleleri önleyecek güvenceleri içermediği, bu haliyle müdahalenin yasayla öngörülmüş olma şartını karşılamadığı kanaatine varılmıştır.

Müdahaleyle Gözetilen Amacın Meşruluğu Ölçütü

33. İfade özgürlüğüne yönelik müdahalelerin, Sözleşme'nin 10'uncu maddesinin ikinci fıkrasında sınırlı olarak sayılan meşru amaçlardan en az biriyle bağlantılı olması gerekmektedir. AİHM, bu hükümde öngörülen sınırlama rejiminin özellikle siyasi nitelikteki ifadeler ve kamu yararına ilişkin tartışmalar bakımından dar yorumlanması gerektiğini kabul etmektedir (AİHM, *Sunday Times/Birleşik Krallık*, B. No: 6538/74, 1979, para. 65). Zira demokratik toplumun temel unsurlarından biri olan çoğulculuk ilkesinin gereği olarak, kamu yararını ilgilendiren konulara ilişkin ifadeler yüksek düzeyde koruma altında bulunmaktadır (AİHM, *Lingens/Avusturya*, B. No: 9815/82, 1986, para. 42).

34. Somut olayda başvuranın Filistin'e ilişkin destek içerikli paylaşımlarının, uluslararası kamuoyunda tartışma konusu olan bir meseleye ilişkin olduğu ve siyasi nitelik taşıdığı dikkate alındığında, bu ifadelerin kamu yararını ilgilendiren tartışmalar bağlamında değerlendirilmesi gerektiği açıktır. Muhatap Şirket tarafından müdahalenin platformun Topluluk Standartları çerçevesinde kullanıcı güvenliğinin sağlanması ve zararlı içeriklerin önlenmesi amacıyla gerçekleştirildiği ileri sürülmüş ise de, başvuruya konu içeriklerin herhangi bir ihlal

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

içermediğinin sonradan tespit edilmesi ve işlemlerin sehven yapıldığının kabul edilmesi karşısında, müdahalenin belirli ve meşru bir amaca dayanarak gerçekleştirildiği hususu somut olay bakımından ortaya konulamamıştır. Bu itibarla, başvuruya konu müdahale ile Sözleşme'nin 10'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında öngörülen meşru amaçlar arasında herhangi bir bağ kurulamadığı değerlendirilmiştir.

Müdahalenin Demokratik Bir Toplumda Gerekliliği Ölçütü

35. Demokratik bir toplumda gereklilik ölçütü, Sözleşme'nin 10'uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında ifade özgürlüğüne getirilen müdahalelerin meşruiyetinin belirlenmesinde merkezi bir rol oynamaktadır. Bu ölçüt, müdahalenin yalnızca yararlı veya uygun olmasını değil, aynı zamanda "*acil bir toplumsal ihtiyaca (pressing social need)*" karşılık gelmesini gerektirir. Müdahaleyi haklı kılmak amacıyla ileri sürülen gerekçelerin "*ilgili ve yeterli*" olması ve müdahalenin güdülen meşru amaçla orantılı bulunması zorunludur. (AİHM, *Handyside/Birleşik Krallık*, para. 49).

36. AİHM, ifade özgürlüğüne yönelik müdahalelerin demokratik bir toplumda gerekli olup olmadığının değerlendirilmesinde, yetkili makamlara belirli bir takdir marjı tanımakla birlikte, bu takdir yetkisinin sınırsız olmadığını ve Sözleşme ile güvence altına alınan hakların özünü zedelemeyecek şekilde kullanılmasının zorunlu olduğunu kabul etmektedir. Mahkeme, Cheltsova/Rusya kararında, ifade özgürlüğüne yapılan müdahaleyi haklı kılmak yeterli gerekçelerin ortaya konulmasındaki başarısızlık karşısında, yetkililerin Sözleşme'nin 10'uncu maddesinde yer alan ilkelerle uyumlu standartlar uyguladıklarının ya da ilgili olguların kabul edilebilir bir değerlendirmesine dayandıklarının söylenemeyeceğini belirtmiş ve bu nedenle başvuranın ifade özgürlüğü hakkına yapılan müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli olmadığı sonucuna ulaşmıştır (AİHM, *Cheltsova/Rusya*, B. No: 44294/06, 2017, para. 100).

37. Mahkeme'ye göre ifade özgürlüğüne yapılacak bir müdahalenin demokratik toplumda gerekli olup olmadığını ölçmek için yetkililer orantılılık ilkesini uygulamalıdır. Sınırlamanın orantılı olup olmadığının tespiti bağlamında "*güdülen amacın bu amaca ulaşmak için kullanılan araçlarla orantılı olup olmadığının*" tespiti önem arz etmektedir. Mahkeme, Scharsach and News Verlagsgesellschaft/Avusturya kararında, eleştirel beyanı yayımladığı için başvuran şirkete para cezası verilmesini haklı gösterecek yeterli gerekçelerin ortaya konulmadığını tespit ederek, yetkililere tanınan dar takdir marjının aşıldığı ve müdahalenin güdülen amaçla orantısız olduğu, dolayısıyla demokratik bir toplumda gerekli sayılamayacağı sonucuna varmıştır. (AİHM, *Scharsach and News Verlagsgesellschaft/Avusturya*, B. No: 39394/98, 2004, para. 46).

38. Mahkeme, birçok hususta olduğu gibi insanlığa karşı suç teşkil eden belirli ağırlıktaki eylemlerin nedenlerine ilişkin bir tartışmanın özgürce yapılabilmesinin demokratik bir toplumda gerekli olduğunu düşünmektedir. Mahkeme, bu bağlamda, Giniewski/Fransa kararında, başvuruya konu makalenin, Avrupa'daki Yahudilerin yok edilmesinin ardında yatan çeşitli olası nedenlere ilişkin tartışmaya katkıda bulunduğunu, bu hususun demokratik bir toplumda tartışmasız biçimde kamu yararı taşıyan bir mesele olduğunu, bu tür konularda ifade özgürlüğüne getirilen sınırlamaların dar yorumlanması gerektiğini, başvuranın bir gazeteci ve tarihçi olarak ifade etmek istediği bir görüşü ortaya koyduğunu, insanlığa karşı suçlar düzeyine ulaşan olağanüstü ağırlıktaki

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

fiillerin nedenleri hakkında bir tartışmanın demokratik bir toplumda serbestçe yürütülebilmesinin hayati önem taşıdığı kanaatiyle "tarihsel gerçeği aramanın ifade özgürlüğünün ayrılmaz bir parçası olduğunu" vurgulamıştır (AİHM, *Giniewski/Fransa*, B. No: 64016/00, 2006, para. 51).

39. Somut olayda, başvuranın Filistin'deki insani duruma ilişkin değerlendirmeler içeren ve sivil kayıplara dikkat çeken paylaşımlarının, güncel uluslararası gelişmeler bağlamında kamuoyunda tartışılan bir meseleye ilişkin olduğu ve siyasi nitelik taşıdığı değerlendirilmektedir. Bu tür ifadelerin, demokratik bir toplumda ifade özgürlüğü kapsamında yüksek düzeyde koruma altında bulunduğu açıktır. Muhafazatçı Şirket tarafından söz konusu içeriklere yönelik kısıtlama ve kaldırma işlemlerinin platform güvenliğinin sağlanması ve Topluluk Standartları'nın uygulanması amacıyla gerçekleştirildiği ileri sürülmüş ise de, başvuru konusu içeriklerin herhangi bir ihlal içermediğinin sonradan tespit edilmesi ve işlemlerin sehven yapıldığının kabul edilmesi karşısında, müdahalenin acil bir toplumsal ihtiyaca dayandığı ve ilgili ve yeterli gerekçelerle desteklendiği ortaya konulamamıştır. Ölçülülük ilkesi bakımından yapılan değerlendirmede ise; başvuranın yalnızca belirli paylaşımlarının kaldırılmasıyla yetinilmeyip hesabına yönelik canlı yayın yasağı gibi ifade özgürlüğünü ciddi şekilde sınırlayan ve bilgi yayma kapasitesini doğrudan etkileyen ek kısıtlamalara tabi tutulduğu görülmektedir. Bu kapsamda otomatik sistemler aracılığıyla gerçekleştirilen içerik denetimi sonucunda tesis edilen müdahalenin, güdülen meşru amaç ile kullanılan araç arasındaki makul dengenin başvuran aleyhine bozulmasına yol açtığı değerlendirilmektedir. Ayrıca, ihlale konu içeriklerin sonradan yeniden erişime açılması, müdahalenin gerçekleştiği dönemde başvuranın ifade özgürlüğü üzerinde meydana gelen kısıtlamanın sonuçlarını ortadan kaldırmamaktadır. Bu itibarla, başvuruya konu müdahalenin demokratik bir toplumda gerekli ve orantılı olmadığı, Sözleşme'nin 10'uncu maddesi kapsamında korunan ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin gereklilik ve ölçülülük kriterlerini karşılamadığı sonucuna varılmıştır.

2.2. AYRIMCILIK YÖNÜNDEN

Genel Olarak Ayrımcılık Yasağı

40. Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı, insan hakları hukukunun temel normları arasında yer almakta olup pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde özel olarak düzenlenmiştir. BM İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 2'nci maddesine göre: "*Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayrım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.*" BM Medeni ve Siyasal Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 2'nci maddesinde ayrımcılık yasağı; "*Bu Sözleşmeye Taraf her Devlet, bu Sözleşmede tanınan hakları ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya diğer bir fikir, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğum veya diğer bir statü gibi herhangi bir nedenle ayrımcılık yapılmaksızın, kendi toprakları üzerinde bulunan ve egemenlik yetkisine tabi olan bütün bireyler için güvence altına almayı ve bu haklara saygı göstermeyi taahhüt eder.*" şeklinde düzenlenmiştir.

41. AİHS'in 14'üncü maddesinde ise: "*Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır." hükmüne yer verilmiştir.

42. Sözleşme'nin 14'üncü maddesi kapsamında korunan "*doğrudan ayrımcılık*", benzer durumdaki kişilere yönelik muamele farkını ifade etmektedir (AİHM, *Burden/Birleşik Krallık [BD]*, B. No: 13378/05, 2008, para. 60). "*Dolaylı ayrımcılık*" ise görünüşte tarafsız bir kural, ölçüt veya uygulamanın belirli bir grubu diğerlerine kıyasla fiilen dezavantajlı duruma düşürmesi halinde söz konusudur ve bu durumda ayrımcı niyet veya kasıt aranmamaktadır, zira etki esas kabul edilmektedir (AİHM, *Biao/Danimarka [BD]*, B. No: 38590/10, 2016, para. 103).

43. Tüm muamele farkları ayrımcılık teşkil etmemekte, ancak objektif ve makul bir gerekçeden yoksun olan farklı muameleler ayrımcılık oluşturabilmektedir. AİHM, bu husustaki yaklaşımını birçok kararında ortaya koymuş, *Molla Sali/Yunanistan [BD]* kararında da; Sözleşme ile güvence altına alınan haklardan yararlanma bakımından benzer durumda bulunan kişilere yönelik farklı muamelenin "*nesnel ve makul bir gerekçeye*" dayanıp dayanmadığını incelediğini vurgulamıştır. Buna göre, bir muamele farkı; "*meşru bir amaç*" gütmüyorsa veya kullanılan araçlar ile ulaşılmak istenen amaç arasında "*makul bir orantılilik ilişkisi*" bulunmuyorsa, 14'üncü madde anlamında ayrımcı nitelik taşıyabilmektedir. (AİHM, *Molla Sali/Yunanistan [BD]*, B. No: 20452/14, 2018, para. 135). Bu çerçevede Mahkeme, ayrımcılık iddialarını; karşılaştırılabilir veya benzer durumda bulunan kişilere yönelik muamele farkının bulunup bulunmadığı, bu farklı muamelenin haklı gerekçelere dayanıp dayanmadığı, meşru bir amaç izlenip izlenmediği ve kullanılan araçların bu amaçla orantılı olup olmadığı kriterleri üzerinden değerlendirmektedir.

Muamele Farkı

44. Ayrımcılık kapsamında bir hususun ortaya çıkması için, "*karşılaştırılabilir durumda olan veya göreceli olarak benzer durumda olan kişilere*" yönelik "*muamele farkı*" bulunması gerekmektedir. Bu bağlamda, 14'üncü madde kapsamında bir şikâyetle, öncelikle, ayrımcılığa uğradığı iddia edilen kişi ile göreceli olarak benzer durumda olan ve "*karşılaştırıcı*" olarak adlandırılan bir başka kişi veya kişilerden farklı bir muamele yapıldığı tespit edilmelidir (AİHM, *Fábián/Macaristan [BD]*, B. No: 78117/13, 2017, para. 113). Buna ilaveten Mahkeme, "*benzer durumda olma*" şartının karşılaştırılan grupların özdeş olmasını gerektirmediğini belirtir. Diğer bir ifade ile farklı muamele edilen diğer kişilerle göreceli olarak benzer durumda olunmasının ortaya konulması yeterlidir (AİHM, *Clift/Birleşik Krallık*, B. No: 7205/07, 2010, para. 66). Sözleşme'nin 14'üncü maddesi, ayrıca, bir kişinin başka bir kişinin statüsü veya korunan bir özelliği temelinde daha az elverişli muameleye tabi tutulduğu durumları da kapsamaktadır (AİHM, *Škorjanec/Hrvatistan*, B. No: 25536/14, 2017, para. 55). Mahkeme, birçok kararında, ayrımcılık ihtimalinin çürütülmesi için, başvuranın "*karşılaştırıcılarıyla*" gerçekten benzer veya karşılaştırılabilir bir durumda olmadığını, ayırt edici davranışın güvence altına alınmış bir gerekçeye dayanmadığının veya davranışta farklılığın gerekçelendirildiğinin kanıtlanması gerektiğini vurgulamaktadır (AİHM, *Khamtokhu ve Aksenchik/Rusya [BD]*, B. No: 60367/08 ve 961/11, 2017, para. 65; *D.H. ve Diğerleri/Çek Cumhuriyeti [BD]*, B. No: 57325/00, 2007, para. 177; *Biao /Danimarka [BD]*, B.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

No: 38590/10, 2016, para. 114). Nitekim, Mahkeme'ye göre, 14'üncü madde kapsamında bir sorunun ortaya çıkabilmesi için benzer veya ilgili yönlerden karşılaştırılabilir durumda bulunan kişiler arasında bir muamele farklılığı bulunmalı ve bu tür bir muamele farklılığı, nesnel ve makul bir gerekçeye dayanmıyorsa; başka bir ifadeyle meşru bir amaç izlemiyorsa veya kullanılan araçlarla ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi yoksa ayrımcı kabul edilir ve 14'üncü madde anlamında ayrımcılık kavramı, bir kişi veya grubun uygun bir gerekçe olmaksızın bir başkasına kıyasla daha olumsuz muameleye tabi tutulduğu durumları da kapsamaktadır (AİHM, *Khamtokhu ve Aksenchik/Rusya [BD]*, para. 64).

Objektif ve Makul Gerekçelerin Olmaması

45. Sözleşme'nin 14'üncü maddesi, farklı fiili durumların nesnel olarak değerlendirilmesine dayanarak toplumun genel menfaatlerinin korunması ve Sözleşme ile güvence altına alınan hak ve özgürlüklere saygı arasında adil bir denge kuran muamele farklılıklarını yasaklamamaktadır (AİHM, *Zarb Adami/Malta*, B. No: 17209/02, 2006, para. 73). Bununla birlikte Mahkeme, benzer durumda bulunan kişilere yönelik muamele farkının nesnel ve makul bir gerekçeye dayanmaması hâlinde, bu farklılığı ayrımcı nitelikte kabul etmektedir (AİHM, *Molla Sali/Yunanistan [BD]*, para. 135). Mahkeme, bu bağlamda, OOO Flavus ve Diğerleri/Rusya kararında, izinsiz kamuya açık gösterilere katılmaya yönelik çağrılar olarak kabul edilen haberlerin yayımlanması nedeniyle bir web sitesine tamamen erişimin engellenmesi hususunda yetkililer tarafından benimsenen yorumun olgusal bir temele dayanmadığını ve bu nedenle keyfi ve açıkça makul olmayan nitelikte olduğunu tespit etmiştir (AİHM, *OOO Flavus ve Diğerleri/Rusya*, B. No: 12468/15 ve 2 Diğerleri, 2020, para. 34). Bu çerçevede Mahkeme, muamele farkının nesnel ve makul bir gerekçeye dayanıp dayanmadığını değerlendirirken meşru bir amaç bulunup bulunmadığını ve kullanılan araç ile ulaşılmak istenen amaç arasında orantılılık ilişkisi olup olmadığını incelemektedir.

46. Bir muamele farkının meşru kabul edilebilmesi için öncelikle söz konusu müdahalenin "*meşru bir amaca*" dayanması gerekmektedir (AİHM, *Fabris/Fransa [BD]*, B. No: 16574/08, 2013, para. 56). Diğer bir ifade ile meşru bir amaca dayanmayan muamele farklılıkları ayrımcı olarak kabul edilmektedir. Mahkeme, ayrıca, muamele farkının haklı gerekçelere dayandırılması amacıyla belirtilen amaçların, yalnızca bazı güvencelerin ortaya konulması durumunda meşru olarak kabul edilebileceğini; bu güvencelerin tedbirlerin uygulanmasının her aşamasında mevcut olup olmadığını ve etkin şekilde işletilip işletilmediğini incelemenin de Mahkeme'nin görevi olduğunu, bir tedbirin orantısız olduğu durumlarda uygun güvenceler ortaya konulması gerektiğinin altını çizmektedir (AİHM, *Oršuš ve Diğerleri/Hırvatistan [BD]*, B. No: 15766/03, 2010, para. 157).

47. Meşru bir amacın varlığının tespit edilmesinden sonra, muamele farkının Sözleşme'nin 14'üncü maddesi kapsamında haklılaştırılabilmesi için, bu farklılığın toplumun menfaatlerinin korunması ile bireyin hak ve özgürlüklerine saygı arasında adil bir denge kurması gerekmektedir. Bu kapsamda Mahkeme, kullanılan araç ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunup bulunmadığını denetlemektedir (AİHM, *Fabris/Fransa [BD]*, para. 56; *Mazurek/Fransa*, B. No: 34406/97, 2000, para. 46-48). Bu orantılılık değerlendirmesi, müdahalenin birey üzerinde aşırı ve orantısız bir külfet oluşturup oluşturmadığının belirlenmesinde

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

belirleyici rol oynamaktadır.

Siyasi Görüş Temelinde Ayrımcılık

48. Siyasi görüş temelinde ayrımcılık yasağı, kişilerin mevcut siyasi ilkeler, sistemler veya kurallar hakkında görüşlerini ifade etme veya gösterilerde bulunma veya en temel haliyle farklı bir görüş ya da ideolojiye sahip olmaları nedeniyle ayrımcılıktan korunmayı sağlamayı amaçlamaktadır. Uluslararası Çalışma Örgütü siyasi görüş temelinde ayrımcılığın tanımını ve kapsamını *"Kişilerin siyasi parti üyeliği ve siyasi, sosyo-politik ve ahlaki tutumları da dâhil, düşüncelerine karşı yapılan ayrımcılıktır"* şeklinde ifade etmiştir. Felsefi görüş temelinde ayrımcılığın ise kişilerin sahip olduğu dini nitelikte olmayan ancak güçlü bir şekilde ve gerçekten benimsenen ve insan yaşamı ve davranışının önemli bir yönü ile ilgili olan görüşlerindeki farklılıklar dolayısıyla yapılan ayrımcılık olduğu söylenebilecektir (TİHEK, Felsefi ve Siyasi Görüş Temelinde Ayrımcılık, Ayrımcılık Temelleri Serisi No: 11, s. 3).

Olgusal Temele Dayanma

49. Somut olayda, başvuru dosyasına sunulan belgelerin incelenmesinden; başvuranın kişisel hesabından paylaştığı ancak Instagram adlı sosyal medya platformu tarafından erişimin kısıtlandığı iddia edilen içeriklerin, İsrail'in Filistin halkına yönelik yürüttüğü soykırıma ilişkin insani ve vicdani değerlendirmeler içeren paylaşımlar olduğu anlaşılmaktadır.

50. İsrail'in, Filistinlilere yönelik soykırımının bölgede ağır bir insanlık trajedisine neden olduğu gerçeği karşısında, bu trajediye karşı toplumsal tepkiyi bahse konu platform aracılığıyla geniş halk kitlelerine duyurmak, şiddetin sıradanlaştırılmasına ve günlük yaşamın olağan bir parçası olarak görülmesine itiraz etme niteliği taşıyan içerikler yayınlamak, bu suretle yaşanan yıkıma ve kayıplara karşı yerel, ulusal ve küresel anlamda duyarlılık oluşturmaya çalışmak, kişinin Filistin topraklarında yaşanan sürece ilişkin sosyo-politik tutumunu yansıtmaktadır (TİHEK, B. No: 2025/1459 - 2025/2550, K. No: 2025/894, 24/12/2025, para. 82). Bu çerçevede, başvuru dosyasında yer alan söz konusu içeriklerin ekran görüntülerinden, Filistin topraklarında yaşanan sürece ilişkin sosyo-politik yaklaşımını ifade etmek istediği hususunda şüphe bulunmayan başvuranın iddialarının, 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen felsefi ve siyasi görüş temelinde ayrımcılık yasağı kapsamında incelenerek değerlendirilmesi gerekmektedir.

51. Bu kapsamda somut olayda ayrımcılık yasağının ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla, öncelikle 6701 sayılı Kanun anlamında karşılaştırılabilir durumda bulunan kişilere kıyasla başvuran aleyhine farklı bir muamelenin bulunup bulunmadığı değerlendirilecektir. Bu çerçevede, aynı veya benzer durumdaki kullanıcılar arasında sunulan hizmete erişim bakımından farklı bir işlem tesis edilip edilmediği ortaya konulacaktır. Farklı bir muamelenin varlığının tespiti halinde ise bu muamelenin objektif ve makul bir temele dayanıp dayanmadığı ve orantılı olup olmadığı incelenerek nihai karara varılacaktır.

52. Başvuran, Instagram adlı sosyal medya platformunda Filistin'i destekleyici paylaşımların sistematik

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

biçimde kaldırıldığını, ayrıca gölgeleme uygulanmak suretiyle bu tür paylaşımlara erişimin azaltıldığını iddia etmektedir. Bu kapsamda, herhangi bir kural ihlali içermeyen ve yalnızca soykırıma maruz kalan Filistin'i desteklemeyi amaçlayan ... ile ... tarihli paylaşımlarının platformdan kaldırıldığını ve ... tarihine kadar canlı yayın yapmasının yasaklandığını belirtmektedir. Söz konusu iddialara karşılık Muhatap Şirket; Meta'nın yalnızca içeriklerin Meta ilkelerine aykırılık teşkil etmesi ya da yasal sebeplerin gerektirmesi halinde içerik kaldırdığını veya hesap kısıtlamaları uyguladığını; bu çerçevede, Filistin temalı ya da Filistin'i destekleyen gönderilerin Instagram'dan kaldırılmasını veya erişimlerinin kısıtlanmasını gerektiren herhangi bir Meta ilkesi bulunmadığını ifade etmiştir. Ayrıca, platformda "Filistin" kelimesi ile yapılan aramalarda ilgili içeriklerin görüntülenebileceği ve başvuranın hesabında da Filistin ile ilgili başka içeriklerin mevcut olduğu ifade edilmiştir.

53. İnsan Hakları İzleme Örgütü tarafından Aralık 2023 tarihinde yayımlanan "*Meta'nın Tutulmayan Sözleri: Instagram ve Facebook'taki Filistin İçeriğinin Sistemli Sansürü*" başlıklı Raporda, Meta platformlarında Filistin'i destekleyen barışçıl ifadeler ile Filistinlilerin insan haklarına ilişkin kamusal tartışmalar da dahil olmak üzere paylaşımların kaldırıldığı ve bastırıldığının tespit edildiği ifade edilmektedir. Rapor kapsamında incelenen 1.050 vakanın 1.049'unun Filistin'i destekleyen barışçıl içeriklere yönelik sansür veya görünürlük kısıtlaması içerdiği, yalnızca 1 vakanın İsrail'i destekleyen bir içeriğin kaldırılmasına ilişkin olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte, söz konusu dağılımın genel sansür uygulamalarının istatistiksel bir yansıması olmayabileceği belirtilmiştir; ancak vakaların 60'tan fazla ülkeden gelen ve farklı biçimlerde Filistin'e barışçıl destek içeren paylaşımlardan oluştuğu ifade edilmiştir. Örgüt tarafından, Instagram ve Facebook'ta Filistin'e ilişkin içeriklere yönelik müdahalelerin sistematik ve küresel bir nitelik taşıdığı, Meta'nın içerik denetleme politikalarını tutarsız biçimde uygulamasının bu içeriklerin hatalı şekilde kaldırılmasına veya bastırılmasına yol açtığı ve bu durumun Şirketin insan haklarına özen yükümlülüğü ile bağdaşmadığı tespit edilmiştir.

54. Meta'nın belirli ölçüde Filistin yanlısı içeriklere ve İsrail Hükümeti politikalarının eleştirisine izin vermesinin, barışçıl nitelikteki içeriklere yönelik haksız müdahaleleri ortadan kaldırmadığı; bu müdahalelerin ifade özgürlüğü ve bilgiye erişim hakkına aykırılık teşkil ettiği vurgulanmıştır. Raporda, her biri en az 100 kez tekrarlanan altı temel sansür modelinin belirlendiği belirtilmiş, bunlar; içeriklerin kaldırılması, hesapların askıya alınması veya silinmesi, içeriklerle etkileşimde bulunamama, hesapları takip edememe veya etiketleyememe, canlı yayın kullanımının kısıtlanması ve bir kişinin gönderilerinin, hikayelerinin veya hesabının bildirimde bulunulmadan görünürlüğünde azalmaya gidilmesi (gölgeleme) şeklinde sıralanmıştır. Ayrıca 300'den fazla vakada itiraz mekanizmasının çalışmaması nedeniyle kullanıcıların içeriğe itiraz edemediği tespit edilmiştir. Meta'nın "Tehlikeli Kişiler ve Örgütler" politikasını büyük ölçüde Amerika Birleşik Devletleri tarafından belirlenen terör örgütleri listelerine dayanarak uyguladığı; söz konusu politikanın şiddete teşviki yasaklamasının makul görülmesiyle birlikte, yalnızca şiddeti teşvik eden içerikleri değil, aynı zamanda övgü ve destek gibi belirsiz ve geniş kapsamlı ifade kategorilerini de kapsadığı belirtilmiştir. ABD listesinde Hamas ve Filistin Halk Kurtuluş Cephesi gibi silahlı kanatları bulunan siyasi hareketlerin yer aldığı dikkate alındığında, bu politikanın uygulanmasının bu tür hareketlere ilişkin paylaşımları fiilen kısıtladığı ve İsrail-Filistin bağlamındaki tartışmaları baskıladığı tespit edilmiştir (İnsan Hakları İzleme Örgütü, "*Meta'nın Tutulmayan Sözleri: Instagram ve Facebook'taki Filistin İçeriğinin Sistemli Sansürü*", Aralık 2023).

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

55. Meta'nın yüksek mahkemesi olarak bilinen ve bağımsız uzmanlardan oluşan Gözetim Kurulu'nun Şirketin kuruluşundan bu yana yönetiminde yer alan üyesi Nighat Dad tarafından Hollanda kamu televizyon kanalında yayınlanan bir programda, Instagram ve Facebook'un, Filistinli ve Filistin yanlısı kullanıcıları sansürlendiği ve bunu düzeltmek için yeterince çaba göstermediği belirtilmiştir. Televizyon kanalının resmi internet sayfasında paylaşılan haberde; Hamas ile İsrail arasındaki savaşın başlangıcından bu yana özellikle Filistin yanlısı kullanıcılar tarafından Filistin ile ilgili paylaşımlarının görünürlüğünde açıklanamayan bir düşüş olduğunun bildirildiği; Meta'nın ise gölgeleme (shadow banning) olarak adlandırılan bu durumun varlığını reddettiği bilgisine yer verilmiştir. Öte yandan, Gözetim Kurulu üyesi; Şirketin içerik moderasyonu konusunda şeffaflık eksikliği yaşadığını ve bu alanda açık bir politika ortaya koymadığını belirtmiş; bu durumun kullanıcıların hangi kurallara tabi olduklarını anlamalarını zorlaştırdığını ifade etmiştir.

56. Gözetim Kurulu'nun dikkat çektiği bir diğer husus, Meta'nın Arapça diline ve İsrail-Filistin çatışmasının bağlamına ilişkin yetersiz bilgiye sahip olmasıdır. Bu kapsamda, Instagram'ın otomatik çeviri özelliğinin profillerinde kendilerini Filistinli olarak tanımlayan kullanıcıların açıklamalarına "terörist" kelimesini eklediği; Meta'nın ise bunu bir hata olarak nitelendirdiği belirtilmiştir. Ancak Kurul bu hatanın münferit olmadığını vurgulamış, 2021 yılı baharında Meta'nın "El-Aksa" terimini içeren paylaşımları sildiği örneğini vermiştir. Haber metninde; kullanıcıların bu terimi, o sırada İsrail polisinin baskın düzenlediği, İslam'ın en kutsal yerlerinden biri olan Kudüs'teki Mescid-i Aksa'yı kastetmek için kullandığı belirtilmiş, Kurul üyesi tarafından da Şirketten son yıllarda defalarca Arapça bilen ve çatışmanın dinamiklerini anlayan çalışanlara yatırım yapmasını istedikleri, tavsiyelerinin ciddiye alınması ve uygulaması gerektiğinin bildirildiği ifade edilmiştir.

57. Meta'nın kamuoyuna açık olmayan "Tehlikeli Kişiler ve Örgütler" listesinin başlı başına sorunlu olduğunu ifade eden Kurul üyesi, Meta'nın bu listede yer alan kişi veya gruplardan bahseden içerikleri otomatik olarak kaldırdığını, ancak bu otomatik denetleme sisteminin tarafsız içerikler ile terörizmi öven içerikler arasında ayırım yapma konusunda yetersiz olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle Filistinli gazetecilerin Hamas hakkında haber paylaşıırken hesaplarının kısıtlanmasından endişe ettiklerini, savaş bölgesindeki insanların kötü politikalar nedeniyle sansürlendiğini ve bunun bir sorun teşkil ettiğini dile getirmiştir (Nederlandse Omroep Stichting, *"Toezichtraad Meta: Instagram en Facebook censureren Palestijnen - Meta Gözetim Kurulu: Instagram ve Facebook Filistinlileri sansürlüyor"*, Mayıs 2024).

58. Tüm bu bulgular birlikte değerlendirildiğinde, her ne kadar Muhatap Şirket tarafından Filistin'e ilişkin içeriklerin platformda yer aldığı belirtilmiş ve bu içeriklere ilişkin bağlantılar Kurumumuzla paylaşılmışsa da; yukarıda yer verilen uluslararası insan hakları örgütü raporları ile platformun Gözetim Kurulu üyesinin değerlendirmeleri birlikte incelendiğinde, Filistin'e ilişkin içeriklerin platform genelinde sistematik biçimde kaldırıldığı veya görünürlüğünün azaltıldığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, farklı ülkelerde benzer müdahale biçimlerinin raporlandığı, içeriklerin kaldırılmasının yanı sıra itiraz mekanizmalarının etkisiz kalabildiği ve hesap işlevlerinin sınırlandırıldığı yönündeki tespitler de dikkate alındığında, başvuranın maruz kaldığı işlemlerin bu genel uygulama pratiği ile uyumlu olduğu görülmektedir. Bu çerçevede, başvuranın sosyal medya platformundan yararlanma bakımından karşılaştırılabilir durumda bulunan diğer kullanıcılara kıyasla, özellikle ifade ettiği sosyo-politik görüşün içeriği nedeniyle olumsuz bir muameleye tabi tutulduğu kanaatine varılmış olup somut olayda 6701 sayılı Kanun

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

kapsamında farklı muamelenin bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu itibarla, söz konusu farklı muamelenin ayrımcılık teşkil edip etmediğinin meşru amaç ve ölçülülük kriterleri çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir.

59. İsrail'in Filistin topraklarında gerçekleştirdiği saldırıların insanlığa karşı işlenen suçlar kapsamında soykırım niteliğine sahip olduğu gerçeği, uluslararası düzeyde faaliyet gösteren kurum, kuruluş ve sivil toplum örgütleri tarafından farklı boyutlarıyla ele alınmak suretiyle belgelenmiştir. Günümüzde insanlığa karşı en ağır suçların işlendiği Filistin'de yaşanan ve soykırım suçu teşkil eden eylemler, evrensel insan hakları normlarının ve uluslararası hukukun ihlal edildiğini açık bir şekilde göstermektedir. İsrail'in tüm dünyanın gözü önünde sivilleri hedef alan saldırıları neticesinde başta kadın, yaşlı ve çocuklar olmak üzere binlerce kişiyi katletmesi, on binlerce kişiyi yaralaması, bir milyondan fazla kişiyi yerinden etmesi, hastaneleri, ibadet yerlerini ve sivil yerleşim alanlarını bombalaması; temel hak ve özgürlükler ile insancıl hukukun en temel ilkelerinin ihlal edildiğini gözler önüne sermektedir. Bu çerçevede ifade edilen çok sayıdaki tespit ve tespitlerden sarfı nazar etmenin, en basit tabirle hukuki ve vicdani körlük niteliği taşıdığı değerlendirilmekte olup gerçeklere kulak tıkamak anlamına gelen sessiz bir bekleyişin ya da mütereddit bir yaklaşımın da sadece hukuk tarihi açısından değil, insanlık tarihi açısından da kayda düşülmesi gereken bir tutum olarak tarihte kendisine yer bulacağı ifade edilmelidir (TİHEK, B. No: 2025/1459 - 2025/2550, K. No: 2025/894, 24/12/2025, para. 119).

60. Bu kapsamda, sosyal medya platformları, soykırım ve insanlığa karşı suçların ifşasında salt bir iletişim mecrası olmanın ötesine geçerek söz konusu suçlara dair farkındalık oluşturma ve adli nitelik taşıyan dijital bir arşiv olma işlevine sahiptir. Bu tür platformlar üzerinden dolaşıma sokulan görsel veriler; teyit edilerek uluslararası yargılamalarda maddi gerçeğin inşasına ve ispat yükümlülüğünün yerine getirilmesine hizmet eden potansiyel bir delil havuzu oluşturmaktadır. Bu sayede ihlallerin belgelenmesinde zaman ve mekan kısıtlamalarını aşan küresel bir sanal tanıklık rejimi kurarak faillerin hesap verebilirliğini artırmakta ve evrensel yargı yetkisi bağlamında cezasızlık kültürüyle mücadelede stratejik ve hukuki bir işlev üstlenmektedir. Bu bağlamda soykırıma varan eylemler karşısında medya organlarıncı özellikle sosyal medya platformlarıncı en çok dışlanması gereken hususun yaşanan sürece ilişkin potansiyel toplumsal tepkiyi susturmak veya kısıtlamak olması gerektiği, buna karşılık en çok içselleştirilmesi gereken hususun ise konuya ilişkin ifade ve basın özgürlüğü ile bireylerin haber alma hakkının sağlanması, yaşanan acı tablonun görünür ve bilinir kılınması olduğu değerlendirilmektedir (TİHEK, B. No: 2025/1459 - 2025/2550, K. No: 2025/894, 24/12/2025, para. 130-131).

61. Başvuranın Instagram hesabında paylaştığı ... tarihli içerikte “....” ve .. gönderisinde ise “ ... ”

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ifadelerine yer verdiği görülmektedir.

62. Muhatap Şirket tarafından içeriklere yönelik müdahalelerin, platformun Topluluk Standartları çerçevesinde kullanıcı güvenliğinin sağlanması ve zararlı içeriklerin önlenmesi amacıyla gerçekleştirildiği ileri sürülmektedir. Bu kapsamda, söz konusu müdahalelerin ifade özgürlüğü ile hizmete erişim bakımından getirilen sınırlamalar yönünden meşru bir amaca dayandığının iddia edildiği anlaşılmaktadır. Öte yandan, başvuranın paylaşımlarının şiddet veya nefret söylemi içermediği ve içeriklerin barışçıl nitelikte olduğu değerlendirilmekte birlikte; başvuruya konu içeriklerin herhangi bir ihlal teşkil etmediğinin muhatap Şirket tarafından sonradan tespit edilerek işlemlerin sehven gerçekleştirildiğinin kabul edildiği de dikkate alındığında, başvuranın siyasi görüşünü yansıtan ifadelerine yönelik uygulanan farklı muamelenin nesnel, makul ve kabul edilebilir bir gerekçeye dayanmadığı, dolayısıyla müdahale ile ulaşılmak istenen amacın meşru olmadığı kanaatine varılmıştır.

63. Başvuranın paylaşımlarının siyasi ve toplumsal nitelikte olduğu ve kamu yararını ilgilendiren bir tartışmaya katkı sunduğu dikkate alındığında, bu tür ifadelere yönelik müdahalelerin daha dar yorumlanması gerektiği kabul edilmektedir. Somut olayda, muhatap Şirket tarafından uygulanan yaptırımın kapsamı incelendiğinde; yalnızca söz konusu paylaşımların kaldırılmasıyla yetinilmeyerek başvuranın hesabına yönelik ... tarihine kadar sürecek canlı yayın yasağı getirilmesi, müdahalenin içeriklere yönelik bir işlem olmanın ötesine geçerek başvuranın hesap kullanımını doğrudan etkileyen bir boyut kazandığını göstermektedir. Kaldı ki başvuranın canlı yayın yapma yasağının devam ettiğine ilişkin beyanı da dikkate alındığında, içeriklerin kaldırılması ve hesap işlevlerine yönelik kısıtlamaların başvuranın platformdan etkin şekilde yararlanmasını önemli ölçüde sınırladığı anlaşılmaktadır. Öte yandan muhatap Şirket, Kurumumuzun bilgi talebi üzerine içerikleri geri yüklediğini ve kısıtlamaları kaldırdığını beyan etmişse de; paylaşımların kaldırıldığı tarihten kısıtlamanın sonlandırıldığı tarihe kadar geçen sürede başvuranın ifade özgürlüğü ve bilgi yayma hakkının fiilen kesintiye uğradığı görülmektedir. Filistin'de yaşanan insani krizin güncelliği ve ağırlığı dikkate alındığında, içeriğin yayılmasının amaçlandığı zaman diliminde engellenmiş olması, müdahalenin başvuran üzerindeki etkisini artırmaktadır. Sosyal medya etkileşimlerinin anlık ve gündemle sınırlı doğası gereği, içeriklerin daha sonra yeniden erişime açılması, başvuranın felsefi ve siyasi görüşünü yayma ve toplumsal farkındalık oluşturma hakkına yönelik müdahalenin sonuçlarını ortadan kaldırmamaktadır. Bu itibarla, uygulanan müdahalenin başvuran üzerinde doğurduğu etki ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir denge kurulamadığı ve müdahalenin orantısız olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

64. Sonuç olarak; açıklanan gerekçelerle başvuranın felsefi ve siyasi görüş temelinde maruz kaldığı farklı muamelenin nesnel ve makul bir gerekçe ile meşru bir amaca dayanmadığı ve kullanılan araçların güdülen amaçla orantısız olduğu anlaşıldığından, başvuranın hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit bir şekilde yararlanmasının engellendiği ve bu suretle muhatap Şirket tarafından ayrımcılık yasağının ihlal edildiği kanaatine varılmıştır.

65. İhlalin etki ve sonucunun ağırlığı ile muhatapın ekonomik durumu ve hukuki konumu göz önünde bulundurularak ihlal konusu eylemle ilgili muhataba 256.357,00 TL idari para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

V. KARAR

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLDİĞİNE,

B. Muhatap Meta Platforms İstanbul Bilişim Hizmetleri Limited Şirketi hakkında 256.357,00 TL (İkiYüzElliAltıBinÜçYüzElliYedi TL) İDARİ PARA CEZASI UYGULANMASINA,

C. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

Ç. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

24/6/2026 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Vasip ŞAHİN
Vali
Başkan

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
II. Başkan

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi
Av. Fatma ÇINAR
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Erol GÖKDÖL
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Melahat DEMİR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Selma ÖZTÜRK PINAR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Evren BAŞAR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dr. Ömer ÇELEN
Kurul Üyesi

Tayyip UÇAR

Kurul Üyesi
(Görevli)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.